Μετάφραση – Επιμέλεια: **Παναγιώτης Γαβάνας**

Τα αποτελέσματα της Συμφωνίας των Βρυξελλών για την Ελλάδα αξιολογούνται σε πολλές χώρες της δυτικής και νότιας Ευρώπης ως οιωνός μιας ερχόμενης κατάρρευσης της ηπειρωτικής μεταπολεμικής τάξης πραγμάτων και μιας επιστροφής της Γερμανίας σε μια ανοιχτή αυταρχική δύναμη.

Ενόσω οι σοσιαλδημοκράτες παρατηρητές δεν θέλουν να αποκλείσουν μια εξομάλυνση αυτών των αντιφάσεων, τα μέσα ενημέρωσης, μεταξύ αυτών τα συντηρητικά στη νότια Ευρώπη, κάνουν λόγο για μια νέα έκδοση των γερμανικών φιλοδοξιών για κυριαρχία, οι οποίες καθόρισαν αποφασιστικά τόσο τον Πρώτο όσο και τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο ή τους προκάλεσαν. Στο επίκεντρο των φόβων βρίσκονται οι συνέπειες της γαλλο-ιταλικής υποταγής κατά τις διαπραγματεύσεις στις Βρυξέλλες, στις οποίες το Παρίσι δεν κατόρθωσε να αποκρούσει τη γερμανική υπαγόρευση για εθνική κυριαρχία ενάντια στην Ελλάδα, ενόσω η Ρώμη δεν έκανε στα σοβαρά μια τέτοια προσπάθεια. Τόσο η Ιταλία όσο και η Γαλλία πρέπει να φοβούνται ότι θα γίνουν τα επόμενα θύματα της γερμανικής οικονομικής δικτατορίας, και ανταγωνίζονται για την προσδοκώμενη ένταξη σε μια βόρεια Ευρώπη του πυρήνα, πάνω στα μέλη του οποίου θα αποφασίζει το Βερολίνο, σε περίπτωση που προκύψει ένα πιθανό σπάσιμο της συμμαχίας. Τα τωρινά γεγονότα πηγαίνουν πίσω στη δεκαετία του 1990, στις στοχευμένες προσπάθειες της γερμανικής εξωτερικής πολιτικής και σχετίζονται άμεσα με την εδαφική επέκταση της οικονομικής βάσης της Γερμανίας με τη λεγόμενη επανένωση.

[Αναλυτικότερα]

Το φορτίο της ιστορίας

Περί μιας νέας έκδοσης των γερμανικών φιλοδοξιών για κυριαρχία κάνουν λόγο σχολιαστές με διαφορετικό πολιτικό προσανατολισμό, για παράδειγμα στην Ιταλία. «Η Ελλάδα βρίσκεται

με [την πλάτη] στο τοίχο», είναι ο τίτλος της φιλελεύθερης «La Repubblica» με την ευκαιρία των διαπραγματεύσεων στις Βρυξέλλες την περασμένη Κυριακή, διαπιστώνοντας ότι η «Ευρωομάδα» (Eurogroup) βρίσκεται «στο χέρι των γερμανικών γερακιών». Η Αθήνα είναι εκτεθειμένη «σε μια σειρά από υπαγορεύσεις», «η μια πιο σκληρή από την άλλη». «Τα γεράκια πετούν θριαμβευτικά πάνω από τον ουρανό της Ευρώπης», αναφέρεται παραπέρα, «και επιβάλλουν σον Τσίπρα ένα αδύνατο τελεσίγραφο, παρόμοιο μ΄ εκείνο που έθεσε η Αυστρία στους Σέρβους και με το οποίο άρχισε ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος»**[1]**. «Το τέλος της αθωότητας έχει φθάσει, επειδή τώρα καθένας ξέρει ποιος (στην ΕΕ, ΣτΣ) είναι ο πραγματικός μάστορας που επιβάλλει πειθαρχία», αναφέρεται στην «Il Messaggero». «Ο πραγματικός μάστορας που επιβάλλει πειθαρχία είναι η Γερμανία». Η συντηρητική εφημερίδα συνεχίζει: «Η Σεντάν επιστρέφει, όταν η Γερμανία ποδοπάτησε το 1870 τη Γαλλία» -και αργότερα «δεν υπάκουσε στο μήνυμα του Βίσμαρκ» να μη δημιουργήσει ταυτόχρονα εχθρούς στη Δύση και την Ανατολή. Πραγματικά, το Βερολίνο ακόμη και μετά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο έκανε «παντού εχθρούς», υπενθύμισε η «Il Messaggero» -αν εξαιρεθούν, ίσως, τα «κράτη-υποτελείς» στη βόρεια Ευρώπη, ή στη δεκαετία του 1930 κατά διαστήματα η Πολωνία, «η οποία εξαιτίας της δικής της επώδυνης ιστορίας πίστευε ότι δεν έπρεπε να ενεργήσει διαφορετικά απ΄ το να κατευθύνει το μίσος της ενάντια στους Ρώσους». Ο σχολιαστής αποφάνθηκε: «Το φορτίο της ιστορίας επιστρέφει ξανά και φαίνεται ανυπέρβλητο»**[2]**.

Η ίδια αλαζονεία

Ιστορικά τεκμηριωμένες προειδοποιήσεις ακούγονται επίσης δυνατά και στη Γαλλία. «Η Γερμανία θέλει να συντρίψει την Ελλάδα με το να την εξαναγκάσει υπό την απειλή ενός Grexit να αποδειχτεί ένα θανατηφόρο σχέδιο ολοκληρωτικής υποταγής», έγραψε το Σαββατοκύριακο ο Πρόεδρος του Κόμματος της Αριστεράς Ζαν-Λυκ Μελανσόν στο twitter**[3]**. «Για τρίτη φορά στην ιστορία η ξεροκεφαλιά μιας γερμανικής κυβέρνησης είναι έτοιμη να καταστρέψει την Ευρώπη», δήλωσε ο Μελανσόν σε μια τηλεοπτική εκπομπή. Φυσικά [κατά την άποψή του], δεν μπορεί κανείς να καταλογίσει στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία [Γερμανίας] ότι στο επίπεδο της ιδεολογίας πλησιάζει τα κράτη των προκατόχων τους, όμως το Βερολίνο δείχνει «την ίδια αλαζονεία, την ίδια τύφλωση» όπως και στις παλιότερες φάσεις της ιστορίας της κυριαρχίας του**[4]**.

Επιθετική οικονομική πολιτική

Εδώ, τονίζεται πάντα λίγο το γεγονός, ότι το Βερολίνο δεν απειλεί με μια παραπέρα ριζοσπαστικοποίηση της επιθετικής οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής του από το

2015. Στη πραγματικότητα τα τωρινά γεγονότα των στοχευμένων προσπαθειών της γερμανικής εξωτερικής πολιτικής, πηγαίνουν πίσω στην εδαφική επέκταση της οικονομικής βάσης της Γερμανίας με τη λεγόμενη επανένωση. Αυτή η τελευταία αποκτήθηκε, όπως λέει ένας δημοφιλής μύθος, με την συναίνεση του τότε καγκελάριου Χέλμουτ Κολ για την καθιέρωση ενός ενιαίου νομίσματος της ΕΕ –του ευρώ. Πράγματι, η Βόννη εκείνη την εποχή συμμετείχε στο κοινό νόμισμα υπό τον όρο, ότι –έτσι το διατύπωσε πριν από δυό χρόνια ένας παρατηρητής κάνοντας μια ανασκόπηση- «οι κανόνες του παιχνιδιού της νομισματικής ένωσης και το ευρωπαϊκό κεντρικό τραπεζικό σύστημα εκείνη την περίοδο σχεδιάστηκαν σε μεγάλο βαθμό με βάση το πρότυπο των κανόνων της Γερμανίας και της Γερμανικής Ομοσπονδιακής Τράπεζας [DeutscheBundesbank]». «Το ευρώ μιλά γερμανικά», δήλωσε το 1998 ο τότε υπουργός Οικονομικών Τέο Βάιγκελ**[5]**. Χάρη στο ευρώ με το ειδικά γερμανικό αποτύπωμά του, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία [Γερμανίας] κατάφερε τα προηγούμενα χρόνια να χρησιμοποιήσει πλήρως την οικονομική της δύναμη απέναντι στα άλλα κράτη της ευρωζώνης και να οδηγήσει πολλά από αυτά στο να αποκτήσουν ένα –χρεωστικό- υπερβολικό έλλειμμα στο εξωτερικό τους εμπόριο. Από τη Γαλλία για παράδειγμα το 2014 υπήρξε μια εκροή 34,5 δισεκατομμυρίων ευρώ προς τη Γερμανία, ενώ από την Ελλάδα περισσότερα από 3,2 δισεκατομμύρια ευρώ. Οι γερμανικές υπαγορεύσεις για λιτότητα, που σε τελική ανάλυση στοχεύουν να εξασφαλίσουν τις ταμειακές εκροές προς την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία [Γερμανίας], είναι αποτέλεσμα της επιβληθείσας γερμανικής αποτύπωσης του ευρώ της δεκαετίας του 1990.

Ο πυρήνας της Ευρώπης

Ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, που σήμερα από τη θέση του υπουργού Οικονομικών εκτελεί τα προγράμματα λιτότητας, τη δεκαετία του 1990 συνέβαλλε επίσης στη δημιουργία της γερμανικής εξουσιαστικής βάσης, που σήμερα κάνει δυνατή στο Βερολίνο την ασυγκράτητη πορεία. Ο Σόιμπλε, που στις αρχές της δεκαετίας του 1980 ως Πρόεδρος της «Ομάδας Εργασίας των Ευρωπαϊκών Συνοριακών Περιφερειών» (Arbeitsgemeinschaft Europäischer Grenzregionen) –στους συμβούλους της οποίας ανήκε, μεταξύ άλλων, ένας παλιός ναζιστής ειδικός στη συνοριακή υπονόμευση, ο Τέοντορ Βάϊτερ**[6]**– οργάνωσε τα πρώτα μεγάλα οικονομικά βήματα, όχι τελευταία, προς τη Γαλλία, δεν βοήθησε μόνο μετά την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού και το πάρσιμο της Γερμανικής Λαοκρατικής Δημοκρατίας, στην επιβολή σε μια πιο ενισχυμένη βάση την διεύρυνση της ΕΕ προς την Ανατολή**[7]**. Το βήμα αυτό έφερε την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία [Γερμανίας] σε μια καθαρά πλεονεκτική θέση απέναντι στη Γαλλία, της οποίας η παραδοσιακή σφαίρα επιρροής βρισκόταν γύρω στη Μεσόγειο Θάλασσα και στις αφρικανικές φρανκόφωνες χώρες, που συγκριτικά, δεν συνδέθηκαν με την ΕΕ. Ο Σόιμπλε στα μέσα της δεκαετίας του 1990 ανέπτυξε επιπλέον το

σχέδιο (Konzept) περί «πυρήνα της Ευρώπης», σύμφωνα με το οποίο έπρεπε να σχηματιστεί «ένα ισχυρό κέντρο» γύρω από τη Γερμανία, έναν στενά ενσωματωμένο πυρήνα στην ΕΕ, ο οποίος δεν θα συγκρατούσε μόνο την ΕΕ, αλλά πρακτικά θα έπρεπε να καθορίζει και την πολιτική της**[8]**. Ένα τέτοιο πυρήνα παριστάνει σήμερα, μεταξύ άλλων, το Eurogroup, που την Κυριακή πήρε πολύ σημαντικές αποφάσεις, κατά τις οποίες δεν επρόκειτο για τίποτα άλλο απ΄ την ύπαρξη της ΕΕ με τη σημερινή της μορφή. Δεν μπορούσαν να συναποφασίσουν εννέα κράτη-μέλη, μεταξύ αυτών η Μ. Βρετανία, η Σουηδία και η Πολωνία. Ο πυρήνας του Eurogroup είναι μια από τις μορφές που κάνουν δυνατό στο Βερολίνο να βάζουν τη σφραγίδα ους στη συμμαχία των κρατών.

Δεν κατόρθωσαν τίποτα

Η ελπίδα ότι το να ανήκει κάποιος στο «πυρήνα» της ΕΕ [σημαίνει] ότι μπορεί επίσης να συναποφασίζει τις τύχες της «Ευρώπης», σε περίπτωση που στην ευρωζώνη προέκυπτε ρήξη με μεμονωμένα ή με περισσότερα μέλη, όπως για παράδειγμα την Ελλάδα και άλλα κράτη της νότιας Ευρώπης, σφραγίζει μέχρι σήμερα την πολιτική της Γαλλίας και της Ιταλίας. Και οι δυό χώρες οικονομικά βρίσκονται πολύ πίσω από τη Γερμανία και πρέπει –κυρίως η Ιταλία- να φοβούνται, ότι υπό συνθήκες λιτότητας θα τραβηχτούν σ΄ ένα καθοδικό σπιράλ, το οποίο θα μοιάζει με αυτό της Ελλάδας. Αντιστοίχως, ο γάλλος Πρόεδρος Φρανσουά Ολάντ ανακοίνωσε πολλαπλά αποφασισμένος πριν τη Σύνοδο του Eurogroup την Κυριακή, ότι θα ταχθεί υπέρ των διευκολύνσεων και για ένα κούρεμα χρεών υπέρ της Ελλάδας. Ο ιταλός Πρωθυπουργός Ματέο Ρέντσι είχε δηλώσει: «Προς τη Γερμανία λέω: Φτάνει πια»**[9]**. Τελικά και οι δυό υπέκυψαν στη γερμανική πίεση. Δεν κατόρθωσαν τίποτα. Ότι με την υποταγή στο Βερολίνο εξασφάλισαν τη θέση τους σε μακροπρόθεσμη βάση, αυτό ενόψει της οικονομικής ανάπτυξης των δυό χωρών μπορεί να αμφισβητηθεί. Αυτό δεν είναι επίσης καινούργιο στην ιστορία: Η ελπίδα ότι μπορεί να ξεφύγει κάποιος από τη γερμανική επιθετικότητα, αποτέλεσε για παράδειγμα επίσης τη βάση για τη Συμφωνία του Μονάχου τον Σεπτέμβριο του 1938, με τη Μ. Βρετανία, τη Γαλλία και την Ιταλία να προσπαθούν να κατευνάσουν το Γερμανικό Ράιχ μέσω της συγκατάθεσης για την κατοχή της «περιοχής των Σουδητών»**[10]**. Λίγο αργότερα έγιναν οι ίδιοι θύματα της γερμανικής επίθεσης.

Χωρίς ή ενάντια στις ΗΠΑ

Το αποτέλεσμα της Συνόδου Κορυφής των Βρυξελλών το σχολιάζει η «Il Messaggero» από την ιταλική σκοπιά: «Σήμερα το τέλος της αθωότητας για μια φοβερή σιωπή [της Ιταλίας, ΣτΣ) θα συνοδεύεται στη διεθνή αρένα». Η Γερμανία, αντιθέτως, «πιστεύει ότι μπορεί να αναλάβει την κυριαρχία στην Ευρώπη. Αυτό συμβαίνει, όπως σημειώνει ρητά ο σχολιαστής

της «Il Messaggero» με το βλέμμα στραμμένο στις παγκόσμιες-πολιτικές προοπτικές του Βερολίνου, «χωρίς ή ενάντια στις ΗΠΑ»**[11]**.

Πηγή: german-foreign-policy.com/de, 15/07/2015

orizondas.blogspot.gr

Σημειώσεις και Παραπομπές

[1] Andrea Bonanni στο: La Repubblica 13.07.2015.

[2] Giulio Sapelli στο: Il Messaggero 13.07.2015.

[3] Grèce: quand l'Allemagne de Merkel est comparée à celle d'Hitler. www.lefigaro.fr 13.07.2015.

[4] Mélenchon: "Pour la 3e fois, un gouvernement allemend est en train de détruire l'Europe". bfmbusiness.bfmtv.com 12.07.2015.

[5] Beat Gygi: Der Euro spricht neudeutsch. www.nzz.ch 28.09.2013.

[6] Βλ. Hintergrundbericht: Arbeitsgemeinschaft Europäischer Grenzregionen (AGEG). (german-foreign-policy.com/de, 04.07.2002)

[7] Ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε αιτιολόγησε την απαίτησή του για ανταπόκριση στις γερμανικές αντιλήψεις, σ΄ ένα δημοσιευμένο έγγραφο κατά την 55η επέτειο της γερμανικής επίθεσης στην Πολωνία, ως εξής: «Χωρίς μια τέτοια περεταίρω εξέλιξη της (δυτικο-)ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, θα μπορούσε να ζητηθεί από την Γερμανία, ή να προσπαθήσει η ίδια για λόγους ασφάλειας να φέρει σε πέρας τη σταθεροποίηση στην ανατολική Ευρώπη από μόνη της ή με τον παραδοσιακό τρόπο». Βλ.Wolfgang Schäuble, Karl Lamers: Überlegungen zur europäischen Politik. 01.09.1994.

[8] Wolfgang Schäuble, Karl Lamers: Überlegungen zur europäischen Politik. 01.09.1994.

[9] Βλ. Die Politik des Staatsstreichs ((german-foreign-policy.com/de, 13.07.2015)

[10] Ο τότε τσεχοσλοβάκος υπουργός Εξωτερικών Καμίλ Κόφτα δήλωσε, αντιδρώντας στη

Συνθήκη του Μονάχου: «Εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, καθώς και της κυβέρνησής μου, δηλώνω, ότι υποτασσόμαστε στις αποφάσεις που πάρθηκαν στο Μόναχο χωρίς εμάς και ενάντια σε εμάς. […] Δεν θέλω να επικρίνω, αλλά για μας είναι μια καταστροφή η οποία δεν μας αξίζει. Υποτασσόμαστε και θα προσπαθήσουμε να εξασφαλίσουμε στο λαό μας μια ήσυχη ζωή. Δεν ξέρω αν από αυτή την απόφαση που πάρθηκε στο Μόναχο οι χώρες σας θα αποκτήσουν κάποιο πλεονέκτημα. Μόνοι, δεν θα είμαστε οι τελευταίοι, μετά από εμάς θα έρθει η σειρά άλλων». Απόσπασμα από: Boris Celovsky: Das Münchener Abkommen 1938. Stuttgart 1958.

[11] Giulio Sapelli in: Il Messaggero 13.07.2015.